

בגין, לך אל המידבר

נשק הגנתי ומדי פעם משמחים את ליבם ביריות באוויר מרוביצידי. אני ניצב מוכה, שבור ודומע כחלום בלהות אימתני.

כאן נפל נערי האהוב.

נערי הבהיר והתם. מאות קילומטרים מביתנו, על אדמה זרה, אדמה לא לנו, במילחמה לא לנו, בתום שנה תמימה בה שקט ובלותינו וכל ישובי הצפון שלוים.

נער ניצל שואה, יתום מאב, נשאתי את חלומי, חלום האולדת שלי כאן, הארץ מוכת הגורל הזאת, ובנערי אחובי טווייתי את חלום-הדורות היהודיים הדוויים.

כאן, בהר הארור הזה, נרצח הנער ועמו נרצח החלום. מילחמה מיותרת. הר מיותר. קרב מיותר. מוות מיותר.

על כורחי כמעט אני נזכר בילדותי בפולין, בשנות השואה. הצבא האדום כבר מעבר לוויסלה. אך שבועות ואולי ימים בניינו ובין הגאולה. אמי מתחננת לפני אבי שיחשו על בנו יחדו ולא יוצא לקרב.

אך אבי בסיורבו. וארשה אחוזה מרד. הוא, היהודי הגאה, עד לשואת עמו, אסור לו לעמוד מנגד. בקושי רב הוא משיג נשק מן המחתרת הפולנית ויוצא לקרב ממנו לא חוזר...

כאן, בפסיגת בופור, אני מהרהר בבגין ששלה את בני ואת חבריו הנערים אל מותם.

האיש אשר המילה "שואה" הפכה בפיו מטבע

ימים נוקפים, שבועות חולפים ונשמטים ורו בני איננו חוזר.

דלת חדרו נעולה, התריס מוגף. מבין החרכים לא בוקעים צליליו של תקליט אהוב. רכוניראש וקמוצי-שפתיים עוקפים חבריו את הבית.

לב שותת דם.

בלילות נפרשים תצלומיו על השולחן. תינוק מחור-יעלם... ילד יפהפה, בהיר מבט והובישער, צוחק אל העולם... ממרום משייר עיניו התכולות אל המצלמה. פניו רציניים. כאן כבר תום מאם והוא אך בן ארבע. צילומי נער תמיר ושרירי... ידו בכל ויד כל בו. אף פיסות הנייר המצלמות הדוממות יש בכוחן לרמוז על גודל האהבתנו.

באהבה נמהל הפחד. פחדו של אב שלא שכה את ילדותו בשואה. על המסך הקטן ראיתי איש זקן והיס-טי צורח בכיכרה של עיר: "אסאד, השמר לך, יאנוש ורפול מהכים לך!"

וכבר לבי מבא וידע מניין תפתח הרעה. השנה, חרף היותה הארץ שוקטת מאובינה כפי שלא שקטה מעולם, הפך הפחד לוודאות נוראה.

אני ניצב בנוכח בדגליים כושלות, והפשיסטים התקוויים מניצים דיגלם וזרים באוויר

החוגג השולחנות עמוסים מטעמים, נשלפים הפקקים. בנו של המנהיג ניצב בפתח ולוחץ ידי הבאים (עדיין לא בחזית!)

שעות רבות בלילה, כך אנו קוראים, מסובים החוגגים, כל "המישפחה הלוחמת" ושרים משירי-המולדת.

ובבוקר שוב מיסגרות שחורות בעיתונים.

בגין הזחוח מדדה על מקלו ממלון אל מלון, מסעודה אל סעודה לספר לנבירים ונדבנים שבעים בפעם המיידע-יכמה את תולדות בירכו הפגועה, "שלא תתכופף".

פציעתו, "הקרבית" היחידה בחייו — באמבטיה. אחד משרו משא את בתו במפואר שבמלונות. תיומורת, שמפניה, עליצות.

צה"ל, "מכתר, מהדק, כותש". ושוב מיסגרות שחור-רות סוגרות לעד על נערים מחייכים, תיקותם הגדולה, וגאוות-ליבם של יוצאי תוניסיה ומארוקו, פולין ורו-מניה, עיראק ובולגרה, תימן וישראל. כשלוש מאות וחמישים ענפים ננדעים מן האילן היהודי. מאות מיספ-חות נהרסות. השכול והיתמות נרעים ביד רחבה. אלוהים, אלוהים, איכה! ...

כחמישה שבועות אחר מותו של רו, לקחו אותנו חבריו — לוחמי סיירת גולני — לסיור בבופור, מקום הקרב שבו נפל בני וחמישה מרעיו.

דוממים וקמוצי-אגרופים ליוו אותנו את המישפחות השכולות, אל פיתחן של התעלות המבוצרות והבונקרים. רכוני ראש וכואבים עמדו בחורים נפלאים אלה והצביעו על המקום: זה כאן...

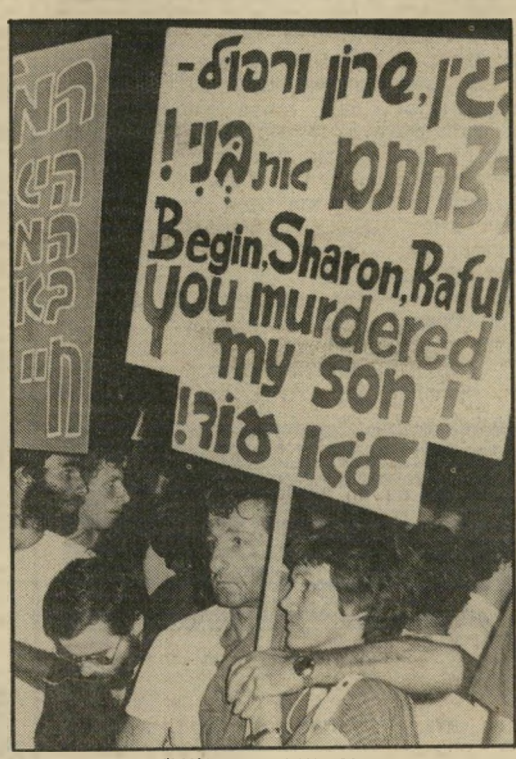
חמישה שבועות של רוחות, טל ורגלי המבקרים לא הצליחו למחוק מן החצץ שני כתמים כהים מאורכים. — "כאן שכב רו... כאן שכב אביקם..."

שני רעים. שני צללים.

היו נערים חיים ומחייכים, אוהבי חיים וחולמי חלומות עתה נותרו קרשי הדם המשחירים בקרקעית התעלה במרומי בופור.

אחוז אימה, מבעד לערפל דמעות, אני מביט סביבי. לכאן הובהלו נערינו. מטוול-שיחורור עליו בנגב, הוועקו בבהילות צפונה. יום ולילה, עייפים וטרופישיניה נסעו ונסעו, אל הגבול הצפוני והלאה מזה, בדרך-לא-דרך אל מרגלות בופור.

והסיפור ידוע. המפקד נפצע, הטנקים לחיפוי אינם מגיעים, הערב יורד, דבר אינו מתנהל כפי שתוכנן, וגוני המפקד מבקש מממוניו לדחות את ההסתערות לשחר.

אני יעקב גוטרמן * בהפגנת שלום עכשיו בתל-אביב יולי 1982

שר-הביטחון, אשר בן-גוריון כבר לפני שנים לינהו "השקרן הזה", איש אשר בשל חוסר-כישוריו סירבו לעשותו אף רמטכ"ל, משתולל עתה ומפציץ, משתולל ומפניז. יום אחד של "שיפור עמדות" קובר אלפי לבנונים חפים-מפשע תחת הריסות עירם היפהמיה. ולמחרת בעיתונינו כמה עשרות מיסגרות שחור-רות חדשות.

אמהות זוקרות ידיים וזעקות אל הרקיע האילם. מאוחר יותר הוא יגלגל בלי נידע-עפעף עלילת-דם נוראה על אלוף-מישנה אלי גבע.

רק שר-ההיסטוריה רואה ורושם לפניו: הדמים שנחסכו בידי אלי גבע האמיץ ואציל-הנפש, והתרו כמים ביד אריאל שרון.

והדמים חלים על ראשו.

כל מה שיבאו כותבי הפיליטונים לפני חדשים ארוכים, קם והיה עתה מציאות עגומה:

- מנהיגי ישראל באיוולתם רשמו במו ידיהם את האפוס המזהיר ביותר של אש"ף, עליו עוד יתחנכו דורות הבאים. לוחמיו לחמו בצה"ל בארוכה במילחמות ישראל והטבו לו מאות אבידות ואלפי פצועים.
- לוחמיו ומנהיגיו של אש"ף יצאו מביירות בגאון, לכל דבר, וקבעו בסיסם בארצות שותפתיהם לא ישיגום.

שחוק ונלעג, נמלט על נפשו מפולין אחוזת-הלהבות מניזרחה, נוטש את בני עמו, וכשמזדמנת לו הזדמנות היסטורית לחלוט בצורה הנאצי, הוא עורק כמוגלגל מן הצבא הפולני, כדי להפריע לבריטים שותת-הדם במילחמתם העקשנית ברייד השלישי.

בזעם דומע אינראונים אני ניצב במרומי בופור, קומץ אגרופים ומהרהר על מה, למה ובידי מי נרצח בני.

הם זכו לאהדת העולם ובעייתם הלאומית הועלתה לראש בעיותיו הבעורות של העולם. בעייתם זו תובעת עתה פיתרון ללא דיחוי. אך טבעי ומובן כי המצב החדש הוליד את "תוכנית רגן" המטילה חתימה על ממשלת ישראל.

ראש-הממשלה ושריו הנגררים ומחוקי-אישיות משל עצמם, מתרועעים עתה אובדי-עצות כשאף חצי תאוותם לא בידם.

● הפצצות-האימים וההרעשות הכבדות על יישובים מאוכלסים בצפיפות, בהם נהרגו ונפצעו כחמישים אלף איש, רובם אזרחים חפים מחטא, הבאישו את ריחנו בעיני העולם כולו, הרחיקו (המשך בעמוד 64)

...הפגנת-ענק בכיכרה של עיר.

"בגין — בגין — בגין!..." פנים מזועזעות משולבות. "עם אחד — ממשלה אחת — צבע אחד!"

אבוי, הדם של הדברים עולה באזוני כבאוב, מוכר ומאיים, תיזכורת מן הימים האפלים ההם...

יהושע זמיר, אשר בנו ירון נפל בבופור אף הוא, מפגין בהפגנה שקטה ודוממת בירושלים והוא מוכה בידי ביריונים שהובאו לשם בהסעה מאורגנת. המכים — ביריונים של עולם לא תמצאם בין לוחמי הסיירות...

...תערוכות נשק מנוחכת, חינם אין כסף, בגנה של עיר. ליטרת-הבשר להמונים. ללמדך, שאילמלא, מלחמת ניוצווה" זו (גיהאד, בלעז), צפויים היינו להשמדה, רחמנא ליצלן.

תערוכות צילומים מאורגנת בבהילות בלב דיזנוף. מחסני נשק, "אדירים"... "חודשים רבים יובילו משאות ענק צפונה..." (ראה "מעשיות הנורה שתאיר את כל רמת-גן"...) ...

מאוחר יותר אשמע מפי קצינים בכירים את האמת:

יעקב גוטרמן. תל-אביב